

Fővárosi Ítéltábla
12.Gf.40.932/2013/4.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Horváth Gizella ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a RATIS Pénzügyi, Gazdasági és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (felszámoló címe) felszámoló megbízása alapján a dr. Doma István ügyvéd (ügyvéd címe.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen tulajdonjog megállapítása és birtokba adás iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. szeptember 12-én meghozott 18.G.41.181/2011/27. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2014. február 26-án megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 600.000 (Hatszázezer) forint + áfa összegű másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint az alperes, mint megrendelő, és a felperes, mint szállító 2008. augusztus 7-én és szeptember 10-én szállítási szerződést kötött a szerződésekben megjelölt mennyiségű és minőségű acélhulladék szállítására. A szerződések 9. pontja szerint a szállító az általa szállított áruk tulajdonjogát az ellenérték vevő általi teljes kifizetéséig fenntartotta. Megállapodtak abban is, hogy amennyiben a megrendelő az áru felhasználása után valamilyen okból nem tudja az ellenértéket megfizetni, úgy az áru ellenértékekének megfelelő, a vevő által gyártott és a szállító által kiválasztott készterméket biztosít cserébe. A felperes a vállalt kötelezettségét teljesítette, az alperes azonban a számlázott ellenértéket határidőben nem fizette meg, így az alperesnek jelentős összegű tartozása keletkezett a felperes felé. 2009. február 12-én az I P Kft. zálogjogosult kérelmére az alperes zálogkötelezett vagyonára 5 milliárd forint legmagasabb összegre bejegyzett keretbiztosítéki vagyongerhelő zálogjog - a végzéshez hozzáfűzött mellékletben felsorolt, egyediesített - meghatározott ingó vagyontárgyakat terhelő

keretbiztosítéki ingó jelzálogjoggá való átalakítására került sor a 42.012/Ü/243/2009/2. számú közjegyzői végzéssel.

Az alperes a fennálló tartozás rendezése céljából 2009. március 4-én egy 2009. február 19-i keltezésű készlet listát küldött a felperesnek, majd nevezettek és a R F Kft. 2009. március 12-én háromoldali megállapodást írtak alá, mely szerint a felperes megvásárolta az alperes által a R F Kft. megrendelésére legyártott, azonban át nem vett, a szerződés mellékletében felsorolt termékeket 272.044.534 forint vételáron. A pénzügyi rendezés tárgyában akként állapodtak meg, hogy kölcsönös tartozásaikat beszámítással rendezik, és vállalták, hogy a beszámítást követően fennmaradó, az alperest terhelő tartozás rendezéséről, módjáról és idejéről külön megállapodást írnak alá. A vállalat alapján még aznap megkötött kétoldali megállapodásban a felek - egyebek mellett - rögzítették, hogy a pénzügyi beszámítást követően fennmaradó tartozását az alperes három egyenlő részletben, 2009. július, augusztus és szeptember hónapban egyenlíti ki a felperes felé. A megállapodás záradéka szerint a pénzügyileg nem rendezett tételek vonatkozásában a felperes a tulajdonjogát változatlanul fenntartotta.

Az alperes 2009. június 24. napja óta felszámolás alatt áll, kijelölt felszámolója a RATIS Kft. felszámoló szervezetet.

2009. augusztus 5-én az alperes telephelyén a felperes ügyvezetője, valamint az alperes korábbi ügyvezetője jegyzőkönyvet vett fel, melynek tárgyaként a felperes tulajdonát képező késztermék kiválasztását tüntették fel. Ebben az ügy előzményeként ismertették a 2009. március 12-én kelt kétoldali megállapodás tartalmát, illetve azt, hogy az alperesnek 33.468.334 forint tartozása áll fenn a felperessel szemben, azonban az alperes már a megállapodásban foglalt első részletet sem teljesítette. Rögzítették továbbá, hogy a felperes igényt tart a jegyzőkönyv elválaszthatatlan 1. számú mellékletét képező jegyzékben megjelölt késztermékek kiadására, melyek a tulajdonát képezik. Kijelentették azt is, hogy együttesen megtekintették a termékeket, azokat megfelelőnek találták, azonban tételes mérlegelésre nem került sor. Az alperes korábbi ügyvezetője kötelezettséget vállalt arra, hogy a melléklet szerinti eszközöket a felszámoló részére a tevékenységet záró mérlegben úgy adja át, mint a vevő (alperes) vagyonába nem tartozó és a szállító (felperes) tulajdonába tartozó vagyont. A jegyzőkönyv egy példányát a felperes átadta a felszámolóbiztosnak és egyben kérte a késztermékek részére történő kiadását.

Ezt követően, 2009. augusztus 14-én a felszámolóbiztos és a volt ügyvezető átadás-átvételi jegyzőkönyvet vett fel az átadott iratokról, melyben - egyebek mellett - rögzítették azt is, hogy a volt képviselőnek további iratokról nincs tudomása. Az átadott 2009. június 23-ai készletnyilvántartásban, és a jegyzőkönyv mellékletét képező 2009. július 2-án készült leltáríven a nyilvántartásban szerepelnek a per tárgyát képező készletek.

A felszámoló 2009. augusztus 31-én közölte a felperessel, hogy a 33.468.334 forint összegű vételár tartozás, mint hitelezői igény fennállását nem vitatja, azonban a

2009. augusztus 5-én kelt jegyzőkönyv 1. számú mellékletében megjelölt készletet az adós felszámolás körébe tartozó vagyonának tekinti.

A felperes a felszámolási eljárásban előterjesztett kifogásában - egyebek mellett - sérelmezte, hogy a felszámoló a nyitómérlegben az adós tulajdonát képező eszközként vette nyilvántartásba a kiválasztott vagyontárgyakat, illetve a vagyontárgyakat jelzálogjoggal terhelte. A felszámoló a kifogás elutasítását kérve hangsúlyozta, hogy a kiadni kért vagyontárgyak az adós tulajdonában vannak, mivel a kikötött tulajdonjog fenntartás acélhulladék termékre vonatkozott, mely termékeket az adós már felhasználta, míg a többi szállító által beszállított termékek együttes tárolása, kezelése miatt az abból készült termékek nem beazonosíthatóak. A vételár megfizetésére vonatkozóan hivatkozott a 2009. március 12-én aláírt részletfizetési megállapodásra, továbbá arra, hogy a késztermék kiválasztására nem került sor. Előadta, hogy a készletek a tevékenységet lezáró mérlegben és leltárban az adós vagyonaként kerültek feltüntetésre, illetőleg a jelzálog alapításakor a kifogással élő a készlet terhére történő kielégítés iránti igényét nem jelezte. A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a kifogás tárgyában hozott végzésében az eljárást megszüntette, utalva arra, hogy a nem pénzbeli követelés az általános hatáskörű bíróság előtt érvényesíthető.

A felperes keresetében a felsorolt 33.468.334 forint értékű késztermék tulajdonjogának a megállapítását, illetve az alperes birtokba adására való kötelezését, valamint a perköltség megtérítését kérte. A fennálló tulajdonjogának az alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy a felek által megkötött szerződésben a nyersanyagok tekintetében a vételár megfizetéséig a tulajdonjogát fenntartotta, és a felszámolás kezdő időpontja előtt gyakorolta a szerződésben biztosított jogát. Ezzel egyidejűleg a választási jogával élve az előállított új termékek tulajdonjogának az átengedését kérte. A késztermékek kiválasztása megtörtént, az alperessel megállapodott a tulajdonjog megszerzésében, és az alperes azokat a termékeket a felperes tulajdonában állóként őrizte tovább. Hivatkozott arra is, hogy a háromoldalú megállapodást megelőzően a ki nem fizetett és feldolgozott összes nyersanyagra figyelemmel kiválasztotta a nyersanyagok vételárának megfelelő értékű készterméket, és a megállapodás ezen termékek tulajdonjogának átengedésére vonatkozott. A pénzügyileg nem rendezett tételek tekintetében kötött külön megállapodás is a Ptk. 133. § (1) bekezdése szerinti tulajdonba adás iránti igényérvényesítési mód, és csak azt engedte meg, hogy az alperes másodlagosan az ellenérték megfizetésével egyenlítse ki a tartozását, de változatlanul fenntartotta a tulajdonjogát, ami nem nyersanyagra, hanem a feldolgozott késztermékek tulajdonjogának az átengedésére vonatkozott. Előadta azt is, hogy már a póthatáridő előtt nyilvánvalóvá vált, hogy az adós (alperes) a vételár megfizetésére nem lesz képes, ezért már a felszámolás kezdő időpontja előtt, a korábban bejelentett tulajdonbaadási igény szerint a kiválasztott termékek tulajdonjog átengedésében megegyeztek - leellenőrizve a termékek meglétét -, melyeket az alperes őrizte azok elszállításáig, így azok nem tartoztak a felszámolási vagyonba.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltség viselésére való kötelezését kérte. Vitatta a kiadni kért ingóságok tekintetében a

felperes tulajdonszerzését. Arra hivatkozott, hogy a felek közötti szerződésben egy atipikus szerződési elem szerepel, amely csere előszerződésnek tekinthető annak biztosítékaul, hogy a felperes a fennmaradó követelését az előállított késztermékből kielégítse. A tulajdonjog fenntartás kizárólag a nyersanyag feldolgozásáig biztosította a felperes tulajdonjogát a nyersanyagon, és mivel az alperes jogosult volt a vételár kifizetését megelőzően a hulladékot feldolgozni, így jóhiszeműnek tekintendő, illetve a Ptk. 133. § rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni. Megjegyezte, hogy a felperes az eredeti dolog értékének a megtérítését kérte, illetve a kiválasztható későbbi késztermék nem azonos a nyersanyag feldolgozása útján létrejövő új dologgal. Hangsúlyozta, hogy a 2009. augusztus 14-én kelt jegyzőkönyv tartalma szerint a keresettel érintett ingóságokat felleltározták 2009. július 2-án, mint az alperes tulajdonát képező termékeket, míg a korábbi ügyvezető nyilatkozata joghatállyal nem bír, illetőleg a kiválasztott termék zálogjoggal terhelt vagyonként van nyilvántartva.

Az elsőfokú bíróság a 27. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest 1.524.000 forint összegű perköltség alperes részére történő megfizetésére.

Döntése indokolásában - a Ptk. 98. §, 115. § és 133. §, valamint a Cstv. 4. § és 38. § felhívását követően - hangsúlyozta, hogy alperes a per során elismerte a felperes tulajdonában álló nyersanyag teljes körű feldolgozását, illetve 33.468.334 forint vételár tartozása fennállását, de tisztában volt azzal is, hogy a felperes tulajdonában álló nyersanyagot dolgozza fel, vagyis rosszhiszemű volt, és így az anyag tulajdonosát illeti meg a választás joga. A felek a felperest megillető választási jog alapján már a szállítási szerződésben megállapodtak abban, hogy amennyiben a megrendelő az áru felhasználása után nem tudja annak ellenértékét megfizetni, úgy a beszállított áru ellenértékének megfelelő, a szállító által kiválasztott készterméket biztosít cserébe. Vagyis a felperes követelheti a dolog (leszállított nyersanyag) értékének a megtérítését, mely nyilatkozat nem értékelhető akként, hogy a szállított nyersanyagokból előállított új dolgok tulajdonjogának átengedését követeli, ugyanis nem kizárólag a felperes által leszállított és a nyersanyag feldolgozásával előállított új termékekre vonatkozik. A szerződés 9. pontja azonban kimondja, hogy ha a leszállított és feldolgozott nyersanyagok értékét az alperes nem tudja megtéríteni - a felperes követelését megfizetett vételárnak tekintve -, az összegnek megfelelő késztermék tulajdonjogát ruhazza át a felperesre. Ez a rendelkezés tartalma szerint adásvételi előszerződés, mely a jövőben kiválasztandó termékek tulajdonjogának átruházása érdekében jogosítja fel a felperest adásvételi szerződés megkötésére, azonban ehhez a Ptk. 117. §-ában írt feltételek teljesülése - egyebek mellett a dolog átadása is - szükséges.

Az elsőfokú bíróság a fentiek tisztázása érdekében számos tanút hallgatott meg. H E, a felperes ügyvezetője előadta, hogy 2009. február hónapban megtörtént az alperes által küldött lista alapján az elfogadott termékek kijelölése, majd májusban a helyszínen a kijelölésük, kiválasztásuk, és megállapodtak abban is, hogy ezen, a felperes tulajdonát képező áruk elszállítása, azok szállítható állapotba történő összekészítése után történik meg, addig azokat az alperes tárolja. Előadása szerint az alperesi képviselő 2009. augusztus hónapban jelezte, hogy a termékek

elszállíthatóak, és így 2009. augusztus 5-én a helyszínen a felek a szállítás tárgyában tárgyalást tartottak, illetve megtekintették az elszállításra váró termékeket, azonban ekkor az alperes képviselője jelezte, hogy az elszállításnak akadálya van, mivel ahhoz a felszámolóbiztos nem járul hozzá. Nyilatkozott arról is, hogy kizárólag az ingóságok kiadása után, a beraktározását követően tüntette volna fel a termékeket saját eszközként, míg a vételár hátralék követelésként szerepel a könyvelésében. Közölte azt is, hogy a hitelezői igényét a felszámolási eljárásban nem jelentette be, figyelemmel arra, hogy a kiválasztott ingóságok kiadását kérte.

Az egyeztetésen a felperes megbízásából jelenlévő jogi képviselő tanúvallomásában előadta, hogy a felek korábbi megállapodásai alapján kijelölt termékek rendezésére vonatkozó megállapodás végleges formában való aláírásában működött közre, ugyanis egy teljes körű, végleges formájú megállapodás megkötése volt a felek célja. Tudomása szerint az alperes korábbi ügyvezetője a felszámolási vagynon kívül álló ingóságoknak tekintette a kijelölt ingóságokat, azonban a felszámolóbiztos megtagadta a lista aláírását. Hangsúlyozta, hogy a korábbi ügyvezető a korábban megtett jognyilatkozat megerősítésére volt jelen a tárgyaláson, mivel nem új megállapodás létrehozása volt a cél, hanem a felszámolás előtt a felek között létrejött megállapodás írásba foglalása. M A, az alperes korábbi ügyvezetője és későbbi cégvezetője a késztermékekkel való elszámolás konkrétumairól nyilatkozni nem tudott, azonban előadta, hogy a kiválogatott termékek átrendezéssel, átpakolással való elkülönítése helyigényes, bonyolult feladat, bár címkézéssel, feljegyzéssel a termékek kijelölhetőek. A márciusi megállapodás aláírásakor úgy tűnt, hogy az adós pénzügyileg rendezni tudja a tartozását, ugyanis késztermékek voltak a raktárában. Arról nem tudott nyilatkozni, hogy a felek elszámoltak-e egymással. G A, az alperes üzemvezetője előadta, hogy május körül került sor a listán szereplő késztermékek ellenőrzésére és megjelölésére, melyek a raktárban voltak elhelyezve. A lekötéget termékeken szereplő műanyag táblán a termékeket megjelölték - a felperes képviseletében T A is jelen volt -, de ezen termékek a raktárban nem voltak elkülönítve. A szállításról csak augusztusban esett szó, mely időpontban is minden termék megtalálható volt. A A, az alperes korábbi ügyvezetője előadta, hogy a felszámolást megelőzően mintegy 200 hitelezővel kellett foglalkoznia, ezért írásbeliségre törekedett. Emlékezete szerint a felek jegyzőkönyvet vettek fel a követelésért cserébe kiválasztott felperesi termékekről, melyet a felszámolóbiztos részére is átadott, illetve a 2009. évi mérleg kiegészítő mellékletében is feltüntetésre került a felperes részére ki nem fizetett hulladék miatt megjelölt mennyiségű acéltermék elkülönítése. Hivatkozott arra is, hogy a számítógépes könyvelés nem működése miatt manuálisan, külön táblázatban kerültek nyilvántartásra az elkülönített termékek, a késztermékek a könyvelésből kivezetésre nem kerültek. A termékek elszállítására áram, illetve egyéb hiányosságok miatt nem került sor, míg arra nem emlékezett, hogy az őrzés, tárolás körülményeit tisztázták volna, bár álláspontja szerint megállapodás esetén azt írásba foglalták volna. Elképzelhetőnek tartotta, hogy egy korábbi megállapodásról utólag vettek fel jegyzőkönyvet, és úgy emlékezett, hogy a késztermékekre zálogjogi igényt bejelentő I Zrt-vel közölte, hogy a felperes igénye miatt mely termékekre nem lehetséges a zálogjog érvényesítése. Előadta azt is, tisztában volt azzal, hogy a márciusban engedélyezett póthatáridő

ellenére nem tudják kifizetni a vételárat, ezért kérte, hogy az elkülönítetten kezelt termékeket ne terheljék zálogjoggal. Hangsúlyozta, hogy a zálogjogosult a keresettel érintett termékekre is bejelentette igényét, és azok tekintetében a zálogjog fennmaradt. T A, a felperesi cégcsoport tagvállalatának igazgatója előadta, hogy a felperesi képviselőtől átvett terméklista alapján 2009 májusában az alperesi helyszínen ellenőrizte a termékek meglétét az alperes üzemvezetőjével, és a termékeken található műanyag címkén megjelölték a termékeket, de később, augusztusban ismét feladatává tették a termékek ellenőrzését.

Az elsőfokú bíróság döntése indokolásában megállapította, felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem bizonyította, hogy a keresettel érintett késztermékek tulajdonjogát megszerezte. A felek a feldolgozott anyagok értékének kifizetéséről írásban, részletfizetésben állapodtak meg - fizetési határidő kikötésével -, azonban a felszámolási eljárás megindulásáig még az első fizetési határidő sem telt el, de nem kerülhetett sor fennálló fizetési akadály megállapítására sem, figyelemmel az alperes értékesíthető késztermékeire. Hangsúlyozta, hogy a felek eljárásuk során a szerződéseiket írásban kötötték, és nem indokolta semmi egy esetleges ingó adásvételi szerződés írásba foglalásának az elmaradását, míg az augusztus 5-én felvett jegyzőkönyvben nem hivatkoztak előzményként a feldolgozott anyagok értéke kifizetésére vonatkozóan írásban létrejött megállapodás korábbi módosítására, felbontására, lehetetlenülésére. Ennek megállapítására bizonyítékul a meghallgatott tanúk vallomása sem szolgált, a felperes maga is elismerte, hogy könyveiben mindvégig pénzkövetelés szerepelt, és készáruk a könyveiben, mint tulajdonában állók nem szerepeltek. Önmagában pedig az, hogy a megküldött listából a felperes kiválasztott késztermékeket, melyek tulajdonjogának az átruházását követelhetné, és eljárta annak ellenőrzése érdekében anélkül, hogy az alperesnek fizetési póthatáridőt biztosító részletfizetési megállapodást felbontották, megszüntették vagy módosították volna, a felek jogviszonyát módosító jogi tény nem jelent. A leellenőrzött és kiválasztott ingóságokat továbbra is az alperes tartotta nyilván a könyveiben, azok tényleges birtokba adására a felperes részére nem került sor, de nem volt olyan körülmény sem, amely kétségtelenné tette volna, hogy a kiválasztott dolgok az átruházó alperes hatalmából a felperes hatalmába kerültek volna. A felperes nem tartotta nyilván könyveiben a termékeket, azok az alperes tevékenységet záró mérlegében, a saját készlet között szerepelnek, kizárólag az augusztus 5-én létrejött megállapodást követően került sor a tevékenységet záró mérleg módosítására.

A törvényszék rögzítette, a felperes nem bizonyította az érvényesített tulajdonjoga alapjául szolgáló tényeket - mely szerint a Ptk. 133. § (3) bekezdés alapján a feldolgozással létrejött késztermékek tulajdonjogát választotta gazdagodása megtérítésével -, míg ezzel szemben megállapítható volt, hogy a nyersanyagok ellenértékének a megtérítését követelte. Nem tudta bizonyítani továbbá azt sem, hogy a termékek tulajdonjogát az alperes a képviseletére jogosult útján átruházta volna rá, ezért a felperes tulajdonjogára alapított keresetét, mint alaptalant elutasította.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatását és a keresetének történő helyt adását kérte az alperes perköltség viselésére való kötelezése mellett.

Hangsúlyozta, hogy a bizonyítási eljárás során csatolásra kerültek a releváns okiratok, és a törvényszék meghallgatott több tanút. A A, volt alperesi ügyvezető tanúvallomásában elismerte, hogy a felperes bejelentette igényét a késztermék vonatkozásában, és a késztermék kiválasztása a felszámolási eljárást megelőzően megtörtént. A felperes egy listán a termékeket kijelölte, melyek megléte helyszíni bejárással ellenőrzésre is került. A termékek elszállítására szállítási problémák miatt nem került sor, de a termékeket elkülönítetten kezelték, azok ténylegesen a felperes tulajdonát képezik, melyet igazol a 2009. évi mérleg kiegészítő melléklete is. A felperesi ügyvezető szintén előadta, hogy az alperes által küldött listán megjelölésre kerültek a kiválasztott termékek, melyek helyszínen történő kijelölésére és kiválasztására 2009 májusában került sor. A felek megállapodása szerint az alperes ellenszolgáltatásként adta át az árukat, azok a felperes tulajdonát képezik, és azokat elszállíthatta. Az elszállítás akadályát képezte az összekészítés hiánya, melyhez szükség volt a májustól augusztusig eltelt időre, így az alperes a megállapodás szerint a felperes tulajdonát képező árukat tárolta. 2009. augusztus 5-én, a szállítás tervezett lebonyolításakor jelen volt a felszámolóbiztos is, aki azonban csak bírósági határozat ellenében volt hajlandó engedélyezni a szállítást. Úgy vélte, hogy a jelenlévők számára egyértelmű volt, miszerint a kiválasztott ingóságok a felperes tulajdonát képezik, és a tanú megerősítette azt is, hogy az alperes a termékeket elkülönítetten tárolta. A helyszínen eljár felperesi jogi képviselő szintén megerősítette, hogy az előzményi iratok alapján megállapítható, a felek kijelölték azokat a késztermékeket, amelyek átruházására sor került, így a korábban létrejött és teljesedésbe ment jogügyletről rendezett, írásbeli formában tervezetet készített. Megerősítette azt is, hogy a korábbi alperesi ügyvezető az ingóságokat a felszámolási vagyon körén kívül álló ingóságoknak tekintette, és a vagyonleltárban idegen tulajdonként kívánta átadni, vagyis a volt képviselő tájékoztatása szerint az ingóság nem került a felszámolási vagyonba. A felperesi álláspont szerint a volt képviselő „egykori ügyvezetőként a korábban megtett jognyilatkozatai megerősítésére volt jelen a tárgyaláson”. Ekkor nem új megállapodás létrehozása, hanem a korábbi megállapodás írásba foglalása volt a cél, ugyanis a felek attól tartottak, mivel „egykori megállapodásuk írásba foglalásra nem került annak idején”, a felszámolási vagyonba tartozóként veszik az ingóságokat figyelembe. A tanú emlékezete szerint egyébként a felszámolóbiztos nem tiltakozott az ellen, hogy a volt ügyvezető tárgyalásokat folytat. Utalt rá, hogy az alperes korábbi cégvezetője is tudomással bírt arról, hogy a felperes hajlandó elfogadni késztermékeket az alapanyagokért, de megerősítette azt is, hogy a termékek elkülönítése „nagy feladatos munka” és helyigényes, azonban a termékek címkézéssel kijelölhetők. Az alperes korábbi üzemvezetője szintén elismerte, hogy 2009 májusában a felperes képviselőjével, T A a listán szereplő termékek meglétét leellenőrizték és a termékeket a raktárban megjelölték, míg az elszállítással kapcsolatosan a nehézségek kerültek szóba, így a tanú emlékezete szerint a felperes a saját költségen történő elszállítást ajánlott fel. A vallomás alapján megállapítható, hogy nem volt lehetőség a szállításig a termékek külön tárolására. A

felperes képviselőjében jelenlévő T A vallomásaiban megerősítette a korábbi üzemvezető által előadottakat. Utalt arra is, augusztusban a jelenlévők beszélgetéséből egyértelműen megállapítható volt, hogy a tárgyalás egy előkészített tárgyalás volt, melyen csak a szállítási feltételekben kellett megállapodni.

A kihallgatott tanúk vallomásai alapján felperes úgy vélte, hogy a törvényszék ítélete jogellenes, tévesen állapította meg az irányadó tényállást, valamint a bizonyítékok értékelésénél téves következtetésre jutott, minek következtében a döntése jogszábsálysértő.

Előadta, hogy a felek által kötött szerződésekben vállaltaknak eleget tett, a meghatározott mennyiségű és minőségű acélhulladékot leszállította, így az áru vonatkozásában a tulajdonjogát az ellenérték alperes által történő hiánytalan megfizetésig fenntartotta. Az alperes kötelezettségének azonban nem teljes mértékben tett eleget, ezért a felek, valamint a R F Kft. háromoldalú megállapodást írtak alá 2009. március 12-én, melynek alapján az alperes által legyártott késztermékekből került kiegyenlítésre a követelés egy része. Hangoztatta, a szerződés 9. pontjában meghatározott jogát érvényesítette a kiválasztott termékek vonatkozásában, és a lehetséges késztermékek az alperes által kerültek felsorolásra. A háromoldalú megállapodás keretében a listán feltüntetett késztermékek az alperes teljes tartozása erejéig kiválasztásra, nevesítésre kerültek, melyből csak meghatározott mennyiség került elszámolásra a felek között. A megállapodás aláírását követően az alperes a fennálló tartozását külön megállapodásban ismerte el azzal, hogy a pénzügyileg nem rendezett tételek vonatkozásában a felperes a tulajdonjogát változatlan tartalommal tartotta fenn. Az alperes a megállapodás megkötését követően felszámolás alá került, és a felek, a köztük lévő jogviszony, a felperes tulajdonjogi igénye alapján, 2009. augusztus 5-én az elszállítandó termékekről jegyzőkönyvet vettek fel, melyről a felszámolóbiztosnak is tudomása volt. Ennek mellékletében tételesen felsorolásra kerültek azok a késztermékek, amelyekre nézve a 2009. március 12-én kötött megállapodásban foglaltak szerint a felek elismerték a felperes tulajdonjogát. Ismételten hivatkozott arra, hogy a szállítási szerződésben a felperes a leszállított áru vonatkozásában a tulajdonjogát fenntartotta, és a szerződés 9. pontja alapján a szállított áru ellenértékének bármely okból történő meg nem fizetése esetére a szállító részére az általa kiválasztott készterméket biztosít a vevő, vagyis a kiválasztás tulajdonjogot keletkeztetett a megjelölt késztermékek vonatkozásában. A kiválasztás pedig a felszámolást megelőzően megtörtént, és a 2009. augusztus 5-én felvett jegyzőkönyv csak pontosítja a korábban kiválasztott termékeket. Vitatta az alperesnek azt a hivatkozását is, mely szerint a szállítási szerződésben atipikus szerződési elem szerepel, amely előszerződésnek tekinthető. E körben ismételten a 2009. február hónapban elküldött készletlistára utalt, melyen a felperesi ügyvezető bejelölte az általa elfogadott termékeket, így az alperesi álláspont elfogadása esetén - amennyiben az előszerződés minősítés megállapítható is lenne - a szerződés az ajánlat közlésével és elfogadásával létrejötnék tekintendő. Kitért arra is, hogy az alperes a készletlistát a szerződés 9. pontjában foglaltak hatályosulása érdekében küldte meg, így a kiválasztással és a kiválasztott tételek közlésével létrejött a szerződés a termékek tulajdonjogának átruházására azzal, hogy a vételár

a követeléssel megfizettetnek minősül. A Ptk. 117. § (2) bekezdésében foglaltak felhívását követően úgy vélte, adott ügyben 2009. május hónapban a termékek felcímkézésekor mindenki számára világosan megjelölték, hogy mely termékek fölött szűnt meg az alperes rendelkezési jogosultsága, illetve mely termékek kerültek a felperes hatalmába, míg a termékek elszállítása, az erre irányuló szándék ellenére is, lehetetlen volt. Nem helytálló az ítélet indokolása, mely szerint ekkor a felek csak ellenőrizték a termékeket, ugyanis ez esetben a tanúk nem utaltak volna az elszállítás akadályára. Kifejtette, nem releváns továbbá az sem, hogy a felperes könyveiben követelésként szerepeltek a késztermékek. A könyvelés nem keletkeztet, illetve szünt meg tulajdonjogot, de nem releváns a D Zrt. jelzálogjoga sem. Megismételte korábbi hivatkozását, mely szerint a késztermékek tulajdonjogának átruházására vonatkozó szerződés az ajánlat megküldésével 2009 februárjában létrejött, míg a termékek átadására 2009 májusában sor került. Ezen időpontban a D Zrt. zálogjogáról nem volt tudomása, illetve a felszámolás elrendelését követően is azt a tájékoztatást kapta, hogy a megjelölt termékek a felperes tulajdonaként kerültek a felszámoló részére átadásra, melyet nem terhel zálogjog. A Ptk. 262. § (6) bekezdésére hivatkozással azonban úgy vélte, hogy zálogjog esetén is tulajdonjogot szerzett a termékeken, mivel adásvételi szerződés alapján, jóhiszeműen, ellenérték fejében, kereskedelmi forgalomban, illetve a rendes gazdálkodás körében szerezte meg e termékeket.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes kötelezését kérte a másodfokú eljárással felmerült költségeinek a viselésére, melynek összegét 602.025 forint + áfa összegben határozta meg.

A perbeli nyilatkozatait fenntartva előadta, hogy az elsőfokú bíróság helyes jogi következtetések alapján érthető, alapos, logikus ítéletet hozott, a törvényszék döntését alátámasztják a perbeli bizonyítékok, melyeket helyesen értékelt. Megjegyezte, a felperes fellebbezésében részben a perbeli előadásának egy részét ismételte meg, azonban érdemben új, az elsőfokú eljárás során nem értékelt előadást, indítványt nem tett, új bizonyítékot nem terjesztett elő.

Úgy vélte, a törvényszék helyesen állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította a keresettel érintett késztermékek tulajdonjogának megszerzését, mely állítását az okiratok és a tanúvallomások is cáfolják. Hangsúlyozta, a 2009. március 12-én aláírt megállapodásban a felek a tartozás három részletben történő megfizetésében állapodtak meg, vagyis a késztermékek tulajdonjogának átruházására sem jogcím (megállapodás), sem az átadás nem jött létre, ami egyébként is ellenkezett volna a tartozás kiegyenlítésére meghatározott fizetési ütemezéssel. A késztermékek kiválasztására és a tulajdon átruházására csak 2009. augusztus 5-én tett kísérletet a felperes, azonban ekkor az alperes már felszámolás alatt állt, így erre már lehetőség nem volt. Továbbá a korábbi ügyvezető ekkor már rendelkezési joggal nem bírt. Kitért arra is, hogy az alperes felszámolási eljárásában a felperes 2009. július 1-jén a hitelezői igénybejelentésében is követelést, és nem a vagyontárgyak kiadására vonatkozó igényt jelentett be. A 2009. augusztus 5-én felvett jegyzőkönyv tartalma álláspontja szerint azt igazolja, hogy a felperes ekkor, és nem korábban támasztott igényt a tulajdon jog átruházására. A jegyzőkönyvnek is a tárgya a felperes „tulajdonát képező késztermék kiválasztása”, de emellett a

részletfizetésben való megállapodás rögzítése, jegyzőkönyv részének tekintett 1. számú mellékletben megjelölt késztermékek kiadására való igény megfogalmazása, illetve annak rögzítése, hogy a felperesi képviselő, valamint az alperes rendelkezési joggal nem bíró képviselője együttesen tekintették meg a késztermékeket, melyeket megfelelőnek találtak. Mindez azt igazolja, hogy csak ekkor kívánta a termékeket kiválasztani. Ezt támasztja alá a felszámolónak átadott tevékenységet záró beszámoló és leltár is, mely a termékeket az adós tulajdonaként tüntette fel. Kitért arra is, hogy a 2009. március 12-én aláírt részletfizetési megállapodás módosítása bizonyításra nem került, de a késztermékek tulajdonjogának átruházására vonatkozóan sem állapodtak meg korábban - erre irányuló kísérlet csak 2009. augusztus 5-én történt -, míg azt maga a felperes is elismerte, hogy az alperessel szemben követelést tartott nyilván a könyveiben. Egyetértett a tanúvallomások értékelésével is. Hangoztatta, hogy a meghallgatott tanúk a tulajdon átruházását érintően érdemleges információval nem rendelkeztek, de kiemelte a volt alperesi képviselő előadását is, mely szerint a lényeges kérdéseket írásban rögzítette, azonban a megjelölt készletek tulajdon átruházására vonatkozó okirat nem lelhető fel. Megjegyezte, a felperes döntően a tanúvallomásokra utal a fellebbezésében, míg a rendelkezésre álló okiratok tartalmát - melyek állítását cáfolják - nem hívta fel. Úgy vélte, hogy a tanúvallomások tartalmának felhívása sem igazolja a késztermékek tulajdonjogának átruházását, de a tulajdonszerzést cáfolja az is, hogy a könyveiben maga a felperes sem szerepeltette ezen készleteket, vagyis nem tartotta magát tulajdonosnak.

A felperes fellebbezése - az alábbiak szerint - nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helytálló az abból levont jogi következtetése is. A felperesi fellebbezésben felhozottak nem alkalmasak a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapuló elsőfokú döntés megváltoztatására.

A Fővárosi Ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával, azt megismételni nem kívánja. A fellebbezésben, illetve a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel azonban az alábbiakra mutat rá.

Az adott ügyben a felperes keresetében az általa megjelölt 33.468.334 forint értékű késztermék vonatkozásában a tulajdonjogának a megállapítását és a termékek részére történő kiadását kérte. Álláspontja szerint a tulajdonjog fenntartása miatt a kiválasztott termékek az ő tulajdonát képezik, de ennek hiányában is megilleti a termékek tulajdonjoga a tulajdonjog átruházására irányuló szerződés létrejötte, és a termékek átadásának a megvalósulása miatt.

Az eljárás során nem volt vitatott a felek között, hogy a szállítási szerződések nem teljesítése okán az alperesnek jelentős összegű tartozása keletkezett a felperes felé, illetve az sem, hogy a szerződések 9. pontja értelmében a szállító (felperes) az általa szállított áru (acélhulladék) tulajdonjogát az ellenérték kiegyenlítéséig fenntartotta. A szerződésekben rögzítésre került továbbá az is, hogy az áru felhasználása után, az ellenérték bármely okból történő meg nem fizetése esetén, a

leszállított áru értékének megfelelő, az alperes által gyártott és a felperes által kiválasztott készterméket biztosít cserébe az alperes a felperes részére. A felek a fennálló jelentős összegű tartozás rendezéseként 2009. március 12-én háromoldalú megállapodást írtak alá. E szerint, mivel a R F Kft. az alperes által részére legyártott 272.044.534 forint értékű terméket átvenni és kifizetni nem tudta, így a felperes ezen összegű termékeket megvásárolja, melynek pénzügyi rendezése - a fennálló alperesi tartozás miatt - beszámítással történik. E szerződésben rendelkeztek a felek a termékek elszállításáról is - melyet a felperes saját költségén és saját fuvarszervezésében old meg - és vállalta a termékek 2009. március 31. napjáig történő elszállítását. Ezen a napon a fennmaradó tartozás rendezésére a felek részéről egy további megállapodás aláírására is sor került, melynek 3. pontjában az alperes vállalta a pénzügyi beszámítást követően fennmaradó tartozás három egyenlő részletben történő kiegyenlítését 2009. július, augusztus és szeptember hónapokban. A megállapodás „Záradék” megnevezésű része azt is rögzíti, hogy a pénzügyileg nem rendezett tételek vonatkozásában a felperes a tulajdonjogát változatlan tartalommal fenntartja.

A felperes még a megállapodás aláírását megelőzően az alperes által részére megküldött terméklistán termékeket jelölt meg, majd ezen termékeket 2009. május hónapban az alperes telephelyén, a helyszínen is megjelölte. Azokat 2009. augusztus 5-én, mint a tulajdonjog fenntartása miatt a tulajdonát képező és kiválasztott termékeket a fennálló 33.468.334 forint összegű tartozás rendezéseként el kívánta szállítani.

A felperesi hivatkozással szemben azonban a szállítási szerződések 9. pontjai pusztán a felperes által szállított nyersanyag vonatkozásában tartalmazzák a Ptk. 386. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelő tulajdonjog fenntartására vonatkozó rendelkezést a szállított áru tulajdonjogának az ellenérték teljes rendezéséig történő fenntartására.

Kétségtelen, az alperes vállalta, hogy a nyersanyag felhasználása esetén, az ellenérték megfizetése hiányában a felperes által kiválasztott készterméket biztosít a leszállított áru értékének megfelelő értékben. Az így kiválasztott termékekre az általa szállított nyersanyagra fenntartott tulajdonjog azonban már nem terjed ki, vagyis önmagában a termék kiválasztása nem keletkeztet tulajdonjogot. Erre figyelemmel nem bírhat jelentőséggel a felek által 2009. március 12-én megkötött kétoldalú megállapodás záradékának tartalma sem, mivel a felperes a tulajdonjogát értelemszerűen csak a fel nem dolgozott és általa szállított, tulajdonát képező acélgyártási nyersanyagra tarthatta fenn, míg jelen eljárás tárgyát nem az acélhulladék tulajdonjogának a megállapítása, illetve kiadása képezi.

Helyesen állapította meg a törvényszék továbbá azt is, hogy felperes - a kétoldalú megállapodás értelmében - lényegében pénzkövetelést érvényesít az alperessel szemben, melynek megfizetésére részletfizetési kedvezményt is biztosított.

Tény, hogy a felek között az alperes pénzügyi nehézségei miatt 2009 májusában, a 2009. március 4-én megküldött listában megjelölt termékek vonatkozásában egyeztetés kezdődött, mely szerint a megjelölt termékek tulajdonjogát a felperes kívánta megszerezni a tartozása rendezése érdekében. Arra szolgáló bizonyítékok

azonban csatolásra nem kerültek, amelyek ezen készletek tekintetében a tulajdonszerzést bizonyították volna.

Alap nélkül állította továbbá felperes, hogy a 2009 májusában történt helyszínbejárás, illetve a termékek megjelölése tulajdonjogot keletkeztetett. Mint arra a törvényszék is helyesen utalt, a tulajdonjog megszerzéséhez a Ptk. 117. § (2) bekezdése értelmében az átruházásra irányuló szerződésen vagy más jogcímen felül a dolog átadása is szükséges. Az átadás a dolog tényleges birtokba adásával vagy más olyan módon mehet végbe, amely kétségtelenné teszi, hogy a dolog az átruházó hatalmából a tulajdonjog megszerzőjének hatalmába kerül. Az pedig, hogy a felperes az alperes által küldött készletlistán termékeket jelölt meg, mely termékeket az alperesi helyszínen is azonosította, önmagában tulajdonszerzést nem eredményez. Az átadás megtörténtének hiányát igazolja egyebekben a felek által 2009. augusztus 5-én felvett jegyzőkönyv tárgyának a megjelölése is.

Rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy abban az esetben, ha felperes - állításának megfelelően - a megállapodás aláírásakor tulajdoni igényt kívánt volna az alperessel szemben érvényesíteni, vagyis 33.468.334 forint értékben termékeket kívánt volna átvenni, erre lehetősége lett volna. Arra ugyanis maga sem hivatkozott, hogy az aznap megkötött három oldalú megállapodásban szereplő 272.044.534 forint értékű készterméket sem tudta elszállítani. Vagyis lehetősége lett volna a további, jelen eljárásban megjelölt termékek átvételére, elszállítására is.

Cáfolja a felperes állítását, hogy a felek között a tartozás rendezése érdekében részletfizetési megállapodás volt hatályban, melynek módosítására, illetve megszüntetésére a felperes sem hivatkozott. Továbbá, hogy maga a felperes is követelésként tartotta nyilván a könyvelésében az alperesi tartozást, illetve az alperes saját eszközként tüntette fel a megjelölt késztermékeket. Abban az esetben ugyanis, ha a hivatkozott termékek a felperesi állításnak megfelelően a felperes tulajdonába kerültek volna, úgy a tényleges birtokba adás mellett szükséges lett volna annak könyvviteli dokumentálása is. Erre nem került sor, de arra szolgáló bizonyítékot sem nyújtott a felperes, mely szerint a megjelölt termékek a felperes hatalmába kerültek volna. Azokat ugyanis továbbra is a helyszínen tárolták a többi alperesi készlettel együtt. Így önmagában a termékek megjelölése nem elegendő a tényleges birtokba adás megtörténtének, a felperes hatalmába kerülésének az alátámasztására.

Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, maga a volt alperesi képviselő is úgy nyilatkozott, hogy minden lényeges kérdés írásban való rögzítésére törekedett. Ezért életszerűtlen, hogy az írásban kötött megállapodás bármely módosítása, avagy a termék átadásával kapcsolatos eljárás írásbeliség mellőzésével történt volna.

Feldolgozás esetén továbbá a Ptk. 133. §-a valóban biztosítja választás szerint a dolog értékének a megtérítése mellett a dolog tulajdonjogának az átengedését is - a törvényi követelmények betartása mellett -, azonban adott esetben a felperes a fentiek szerint a dolog értékének a megtérítését kérte, vagyis pénzkövetelést érvényesített. Azt pedig eredménnyel nem bizonyította, hogy a kiválasztott termékek a felperestől az alperes hatalmába, és ezáltal a tulajdonába kerültek volna.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - helyes indokai folytán, a fellebbezésben foglaltakra tett kiegészítéssel - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a viseli az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű másodfokú eljárási illetéket, valamint megfizetni tartozik az alperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján, hivatalból, mérlegeléssel - a pertárgyérték figyelembevételével - megállapított összegű ügyvédi munkadíjat.

Budapest, 2014. február 26.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
s.k.
előadó bíró

Dr. Katinszky Márta Cecília
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző